

HVALSØ BYLAV

Beretning den 9. februar 2016

Velkommen til den første generalforsamling i Hvalsø Bylav.

Efter sidste års generalforsamling konstituerede bestyrelsen sig på samme måde som året før. Bestyrelsen har derfor bestået af Sune Friedrichsen og Finn Nør-Pedersen som bestyrelsesmedlemmer, Kasper Eliassen som kasserer, Keld Buciek som næstformand og jeg selv som formand.

Vi har i årets løb afholdt otte ordinære bestyrelsesmøder. Derudover har medlemmerne af bestyrelsen deltaget i en lang række møder med forskellige temaer i forhold til bestyrelsesarbejdet og i forbindelse med byudviklingen af Hvalsø.

Der er sket en stor ændring i grundlaget for vor virksomhed. På såvel den ordinære generalforsamling den 24. februar 2015 som på den ekstraordinære generalforsamling den 15. april 2015 blev det besluttet at ændre Hvalsø Grundejerforenings navn til Hvalsø Bylav. Samtidig skete der en revidering af vedtægterne. Vi havde haft en del henvendelser fra personer, som ikke kunne forstå, at en grundejerforening var så synlig med mange kommentarer til diverse planer. Det skyldes, at de fleste grundejerforeninger dækker et vel defineret område som regel bestående af en udstykning, mens vi dækker hele Hvalsø by.

Lejre Kommune har flere gange efterlyst en organisation, som kunne repræsentere hele byen, og det kan vi med vore nye vedtægter, hvor alle kan melde sig ind. Vores formålsparagraf lyder nu: Foreningens formål er at varetage medlemmernes interesser og bidrage til skabelse af liv og udvikling i Hvalsø. På generalforsamlingerne sidste år udtrykte nogle medlemmer betænkelighed ved ændringerne af vedtægterne. Vi varetager naturligvis stadig grundejernes interesser som grundejere og har da også i årets løb haft flere henvendelser herom.

Igennem de senere år har foreningens hovedbeskæftigelse dog været at vurdere og kommentere diverse kommunale planer og andre tiltag af lignende art, som vedrører mange eller alle borgere i Hvalsø. Vi er således ikke en ny forening men en opdateret udgave af den gode gamle grundejerforening. Ordet bylav signalerer dog i højere grad, at vi varetager byens samlede udfordringer, hvad enten det drejer sig om kloakering, belysning, færdsel eller byudvikling. Vort navneskifte er heldigvis blevet positivt modtaget.

Et tilbagevendende emne i de seneste beretninger er bylavets regnskabssystem. Vi har i årets løb kikket på flere forskellige. Tidligere formand Johnny Ejs har imidlertid lavet nogle ændringer i det eksisterende, som han oprindeligt har konstrueret. Dette er blevet lettere at håndtere, og derfor har vi valgt at beholde det.

Vi oprettede sidste år en åben Facebook-gruppe med navnet Hvalsø Grundejerforening, som i årets løb ændrede navn til Hvalsø Bylav, tidligere Hvalsø Grundejerforening. Vi er blevet stadig flittigere til at lægge materiale ud om bylavets aktiviteter og også om andre emner af interesse for vore medlemmer. Vi har 66 likes på hjemmesiden. Det lyder ikke umiddelbart af meget, men adskillige af vore opslag når ud til langt flere. Specielt opslagene om adgangsvejen til Hyllegårdsudstyknngen gennem Den grønne Kile er blevet set og delt af mange. Topscoreren er vort læserbrev til lokalpressen: Lejre Kommune ignorerer massivt borgerønske, som nåede 2.132 personer. Så vi ser med tilfredshed, at vore synspunkter bliver bredt ud også ad denne vej. Vi opfordrer vore medlemmer til at bruge Facebook.

Med oprettelsen af Facebook-gruppen har vi som nævnt i sidste års beretning skruet ned for vore aktiviteter på foreningens hjemmeside www.hvalgrund.dk. Den bliver dog stadig brugt som genvej til kontakt med bestyrelsen.

Vi efterlyser endnu en gang e-mail adresser på vore medlemmer. Der mangler desværre mange, og det bevirker, at vi ikke let kan nå ud til alle vore medlemmer. Vi får indimellem informationer, som det vil være mest hensigtsmæssigt at sende ud til alle medlemmer på denne måde.

For første gang har vi i forbindelse med den årlige udsendelse af kontingentindbetalingskort vedlagt et nyhedsbrev. Det havde været rart at kunne udsende det pr. mail.

Vi er blevet ved med at annoncere i Hvalsø Bio for at gøre opmærksom på vor eksistens, og vi ved, at vor annonce bliver set.

For at skabe større synlighed om vort arbejde og for at give vort bidrag til forskellige debatter har vi sendt flere læserbreve til de lokale aviser. Kommentarerne hertil viser, at læserbrevene læses og har deres funktion. Ud over læserbrevene er der også flere af vore høringsvar og øvrige aktiviteter, som bliver omtalt i aviserne. Vi satser på en stadig større synlighed.

Foreningens medlemstal ligger på ca. 235, og eftersom de fleste medlemskaber dækker en husstand med flere medlemmer, har vi mange personer bag os. Vort medlemstal har været stabilt, idet fraflyttede opvejes af nye medlemmer.

Årets mest synlige aktivitet har været udstykningen af Hyllegården. Vi har deltaget i et borgermøde herom og lavet høringsvar til såvel de to lokalplanforslag om hele udstykningen som det specielle lokalplanforslag om adgangsvejen gennem Den grønne Kile. Især det sidste har fået aktiveret folk specielt fra området men også fra andre dele af byen.

Som nævnt allerede i forrige årsberetning oplever vi, at Den grønne Kile er sat under stadigt større pres. Først kom den nye børneinstitution med tilhørende parkeringspladser langs Søvej ved Hyldebjerg. Det er besluttet at lave flere parkeringspladser mellem hallerne og Søvej i forbindelse med Sørtorvsprojektet. Og endelig er der den kommende vej fra Hyllegårdsudstyknngen, som blev endeligt besluttet på Kommunalbestyrelsens decembermøde. Vi har sammen med Grundejerforeningen Enebærhaven sendt en klage til Natur- og Miljøklagenævnet, hvor vi påpeger, at vejen ikke overholder planlovgivningen, fordi der ikke er overensstemmelse mellem lokalplan og kommuneplan. Vi mener heller ikke, at borgerinddragelsen har været reel, eftersom der allerede for et år siden var indgået aftale om etablering af vejen på netop dette sted. Og endelig hænger vejen ikke sammen med kommunens ønske om en grøn profil og slet ikke med kommunens branding af kommunen som "Vores Sted." I bogen, som er branding af "Vores Sted", er der et flot to siders opslag fra Paradisbakkernes nyttehaver. Få måneder efter denne bog er offentliggjort under stor festivitas, beslutter kommunen at anlægge en vej tæt på dette område. Det hænger ikke sammen. Vi har skrevet flere læserbreve om denne adgangsvej. I har måske også set det seneste, som dels ligger på vor Facebook-side, dels har været offentliggjort i Dagbladet den 5. februar 2016 og i lokalaviserne i denne uge.

Vi har haft et godt og flot samarbejde med mange interesserede beboere omkring udstykningen. De har iværksat flere underskriftindsamlinger både på nettet og fra hus til og hus og desuden arrangeret fakkeltog i forbindelse med Kommunalbestyrelsens behandling af sagen.

Indadtil har vi brugt mest tid på byudviklingsprojektet her i Hvalsø, som har navnet Vores Hvalsø. Så tidligt som i maj 2014 sendte vi sammen med nogle lokale erhvervsfolk og politikere et forslag til Lejre Kommune, om hvordan man kunne lave byudvikling. Der havde senest været et byudviklingsprojekt i 2012, som imidlertid var stoppet uvist af hvilken årsag. Vi mente derfor, det var på tide, at der skete noget. Af samme grund havde vi udarbejdet et notat om udvikling af Hvalsø by med forslag til bemanning af projektet, tidsplan, handlingsplan og ikke mindst indhold. Vore tanker blev præsenteret for Økonomiudvalget, men desværre ikke ført ud i livet. I stedet lavede kommunen projektet Vores Hvalsø, som nu har været undervejs og eksisteret i 1 ½ år, uden at der er kommet ret meget synligt ud af det.

Vi har deltaget i mange møder, både i overordnede møder om byudviklingen generelt og i de nedsatte arbejdsgrupper. Der er brugt langt mere end 1 mio. kr. på dette projekt, og der er desværre kun få synlige resultater.

Som led i Vores Hvalsø skal der laves en vision for byen, noget vi i bylavet også har efterlyst adskillige gange. Hvad er målet for udviklingen af byen? Derfor foreslog vi også i notatet til kommunen en udviklingshorisont på 8-12 år, som kunne følges med kommuneplanen. Der har været hyret et konsulentfirma til visionsprojektet, og det er meningen, at visionen bliver offentlig sidst på denne måned. Bylavets bestyrelse havde foreslået, at kommunen anvendte firmaet Juul+Frost, som så tidligt som omkring år 2000 havde lavet et udmærket forslag til byudvikling, men kommunen ønskede ikke at bruge disse rådgivere.

Vi er meget spændte på at se visionen og ikke mindst erfare, hvordan den tænkes ført ud i livet.

Senere i år starter et områdeprojekt her i Hvalsø, som omfatter Hovedgaden, Søtorvet og Skolesøen samt nogle af de områder, der ligger op hertil. Til dette projekt har Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter bevilget 3 mio. kr. og Lejre Kommune 6 mio. kr. Der skal nedsættes en koordineringsgruppe bestående af lokale repræsentanter, hvor vi også forventer, at bylavet får en plads. Vi har da også i kommunens ansøgning tilkendegivet, at vi støttede dette projekt. Det er ikke hvert år, vi får mulighed for at få andel i en sådan pulje her i Hvalsø. I løbet af i år skal det besluttes, hvilke ting, der skal sættes i værk. Mere om det efter generalforsamlingen.

Til trods for de mange kommunale arbejdstimer, som er lagt i Vores Hvalsø, er det bestyrelsens opfattelse, at projektet til dels har levet sit eget liv uden at få fat i store dele af Hvalsøs borgere. Det skal dog retfærdigvis siges, at der har været en gruppe personer fra selve Hvalsø og området omkring byen, som trofast har deltaget i arbejdsgruppernes arbejde.

Et tilbagevendende emne her i byen er trafikken. Der har været en trafikplan for Hvalsø i høring, og vi har naturligvis også kommenteret den. Den endelig udgave kommer formodentlig i denne måned, og vi er meget spændte på at læse, hvilke planer der er. I den foreløbige udgave savner vi et overslag over økonomi, bevillinger og tidsplan. Det håber vi at se nu.

Karakteristisk for denne som for flere andre planer for byen er, at vi stadig venter på de overordnede beslutninger for byudviklingen. Trafikplanen bærer ligesom byudviklingsprojektet og Søtorvsprojektet karakter af, at disse projekter gensidigt afventer hinandens realisering. Vi har derfor anbefalet Kommunalbestyrelsen, at der træffes nogle politiske beslutninger, så alle projekter kan afvikles sideløbende med løsninger, som tilgodeser de enkelte projekter.

Planen har mange gode forslag til, hvordan man kan udbedre nogle af de værste forhold, men vi savner, at trafikplanen tager hensyn til byens udvikling over en længere periode. Det er planlagt, at byen kan vokse med op mod 1.000 indbyggere, flere vil efter prognoserne tage med toget, Søtorvsprojektet vil give nogle andre færdselsmønstre, biltrafikken vil ifølge adskillige landsdækkende prognoser stige, og manglen på en omfartsvej vil blive stadig mere mærkbar. Vi mener heller ikke, at trafikplanens analyser er fyldestgørende.

Mange steder i byen oplever vi al for hurtigt kørende trafik. Vi har derfor foreslået en hastighedsgrænse på 40 km/t over det meste af byen, og at de nuværende 30 km/t stadig fastholdes. Det ser heldigvis ud til, at en pæn del af vore synspunkter er med i den endelige udgave af trafikplanen.

Ud over denne har der også været en cykelstiplan og en trafikikkerhedsplan i høring. Hertil har vi kommenteret, at vi savner fokus på de gående i de mange trafikplaner, som har hver deres fokus. Det ser ud til at komme med i trafikikkerhedsplanen. Cykelstiplanen forventes også at blive offentlig inden for kort tid.

Byfornyelsesprojekterne centrerer sig om bymidten. Vi har gentagne gange gjort opmærksom på, at hele Hvalsø skal have mulighed for at medtænkes i byfornyelsen. Vi har derfor foreslået, at byens vision tager udgangspunkt i pendlerbyen og Hvalsø som den grønne port til naturen. Begge emner kan rummes i de planer, der arbejdes med i øjeblikket, og det vil samtidig give retning for beslutningerne i den kommende områdefornyelse.

Som tidligere nævnt har vi taget aktivt del i protesterne mod adgangsvejen gennem Den grønne Kile, et område som ikke er omfattet af de forskellige byfornyelsesprojekter. Det viser, at det er nødvendigt med en instans, der tænker på byen som en helhed.

Det samme gælder vore seneste kommentarer til lokalplanen for 3. etape af Buske Nord-udstyknngen, som jo ligger i den anden ende af byen. Her beskrev lokalplanen en ønsket højde på nogle grunde på 8,5 m i modsætning til de hidtidige 6,5 m. Af hensyn til beliggenheden ud til et fredet område, en markant forskel ned til Gundestedgårds Campinghaver og et efter vor mening for iøjnefaldende byggeri i udkanten af byen ønskede vi den hidtidige højde bibeholdt. Dette har Kommunalbestyrelsen accepteret på baggrund af vores og andres indsigelser.

Vi har også fokuseret på vejene ud ad byen – igen et eksempel på, at udvikling af bymidten er for snævert et synspunkt på byens helhedsudvikling.

Af øvrige emner, vi har beskæftiget os med i det forløbne år, kan nævnes nationalparken. Vi støtter op omkring de lokale idrætsforeningers initiativ PHI, som er en forkortelse for Paraplyorganisationen for Hvalsøs Idræt. Her mener vi, at vi har en rolle i forhold til den uorganiserede idræt, specielt i byudviklingssammenhæng. Samarbejdet i PHI bliver synligt i løbet af det kommende år, idet kommunen har givet tilskud til en motionsplads i søområdet i hjørnet af Søvej og Skolevej. Til kommunens

bygningspræmieringsordning 2015 foreslog vi præmiering af Røde Kors-bygningen, men den blev desværre ikke valgt.

Søtorvet fylder meget i Hvalsø-borgernes bevidsthed. Sidste år var meldingen, at SuperBrugsen forventede, at den første gravemaskine gik i jorden i forbindelse med SuperBrugsens 100 års jubilæum i slutningen af april. Det var ikke tilfældet, men det ser ud til, at det rykker tættere på, idet der har været EU-udbud af hovedentreprisekontrakt vedrørende 1. etape med opførelse af 47 almene boliger på Søtorvet. Det er ærgerligt, at man ikke løbende kan følge med i, hvor langt planerne er nået.

Rema 1000 har gennem adskillige år søgt at etablere sig i Hvalsø og i øvrigt også i Osted. Det tyder ikke i øjeblikket på, at det bliver til noget i Hvalsø. Som det ser ud nu, åbner den første Rema 1000 i Lejre Kommune i Kirke Hyllinge. Ærgerligt at det ikke blev hos os i Hvalsø.

Vi prøvede i bylavet for første gang at afholde et arrangement med et bestemt tema den 19. januar i år. Denne aften var der et møde om indbrudssikring, hvor sikringskoordinator / kriminalassistent Johnny Skovbo Winther fra Forebyggelsessekretariatet hos Midt- og Vestsjællands Politi fortalte om emnet. Han kunne heldigvis fortælle, at antallet af indbrud i Lejre Kommune er faldet markant i de senere år. De knap 30 fremmødte havde mange gode spørgsmål, og der var derfor en fin dialog.

Vanen tro vil jeg gerne takke bestyrelsen for vort fælles arbejde og nogle gode diskussioner. En særlig tak skal gå til Sune Friedrichsen, som har ønsket at træde ud af bestyrelsen. Sune har specielt været aktiv omkring it og Facebook. Tak for det og tak til jer alle.

Beretningen blev godkendt på generalforsamlingen tirsdag den .